

GAZETA TRANSILVANIEI.

„Gazeta“ este de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu sau 2 1/2 galbini mon. sunat6ria.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. correspondenti. — Pentru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala 6 30 cr. val. austr. de flacare publicare.

Nr. 73.

BRASIOVU, 30/18 Septembre

1877.

Resbelulu.

Brasiovu, in 29 Septembre.

Unu telegramu oficialu din Gorni-Studen con-
tata, ca 10,000 turci au reusitu se strabata lineele
araleriei ruseseci si se se un6sca cu 6stea lui
Osman-pasi'a la Plevn'a. Va se dica, russii 6rasi
au manevratu atatu de bine, incatu nu au fostu
in stare se concentre la timpu atat'a armata pe
calea catra Sofi'a, cata 6r6 de lipsa spre a res-
pinge corpulu lui Chefket-pasi'a, oprindulu asia de
a se uni cu Osman-pasi'a. Nu potemu intielege,
cumu au potutu strabate cei 10,000 turci atatu de
usioru la Plevn'a. Din ac6st'a impregiurare vedemu
inse, ca incungiurarea lui Osman-pasi'a nu a fostu
completa si ca dupa ce i-a succesu acestuia a primi
ajutoriu si p6te si provisiuni si munitiune de ajunsu
s'a schimbatu incat'va situatiunea la Plevn'a in
defavorulu ostiriloru impresurat6re. La t6ta in-
templarea casulu acest'a va ingreun6 operatiunile
catra Plevnei, mai cu s6ma, d6ca nu voru aduce
russii catu mai iute cele doue divisiuni ale gardei
imperiale, destinate a intari ostirile dela Plevn'a, la
l6gia locului spre a impresur6 cu totulu pe Os-
man-pasi'a.

Scirile telegrafice cele mai noue constata de
alta parte ca tunurile bubuie in continuu in giu-
rulu Plevnei si cumu ni se scrie de pe campulu
de resbelu inca de multu se facu la Grivitz'a pre-
parative seri6se din partea armatei romane pentru
inarea redutei celei de a dou'a, care se afla inca
in manile turciloru. Incerarile eroice ale romanu-
loru voru reman6 inse fora resultatu satisfactoriu,
d6ca Osman-pasi'a va primi in continuu ajut6rie
noue in 6meni si munitiune. Situatiunea assedia-
toriloru devine fa6ia cu asta impregiurare din ce
in ce mai grea, in locu se se usiureze. Este
greu inse pentru noi aci a judec6 si numai super-
ficialu adeverat'a stare a lucrului pe campulu de
resbelu. Se speramu, ca cu totu ajutoriulu ce l'a
primitu Osman-pasi'a le va succede armateloru in-
trunite a sparge catu mai curundu line'a intarita
dela Plevn'a. Cei 10,000 turci voru pot6 pot6
intardi6 pu6inu, d6r' nu voru pot6 impedec6 definitiv'a
luare a Plevnei, ar' trebui inse c6 russii se
nu lase a mai fi surprinsi de asemeni casuri, c6
celu cu Chefket-pasi'a.

Trebuie se mai insemnamu, ca turciloru le-au
trebitu mai multe dile spre a transport6 proviantu
si munitiune de ajunsu la Plevn'a. Credemu d6r',
ca russiloru le-au succesu celu pu6inu in parte a impe-
dec6 acestu transportu. In casulu acest'a cei 10,000
turci fora proviantu si munitiune destula ar' fi mai
multu o belea decatu unu ajutoriu pentru Osman-
pasi'a. In curundu speramu a primi sciri mai de-
taliat6, cari ne voru pot6 esplic6 situatiunea creata
prin ajutoriale tramise lui Osman-pasi'a.

O scire favorabila sosese de astadata dela
Vien'a. Se anuntia adeca, ca dupa relatiunile tutu-
roru foiloru vienes6 armat'a lui Mehemet-
Ali s'a vediutu silita a se retrage
la 24 l. c. in positiunile sale de
mai inainte la riulu Lomu, din
causa, ca russii au adunatu ostire multa
la Iantr'a si din cauza, ca timpulu nefavorabilu
ingreun6za peste mesura proviantarea trupeloru.
„Victori'a“ inchipuita a lui Mehemet s'a prefacutu
d6r' intr'o retragere generala a turciloru. Prin
ac6st'a se usiureza multu situatiunea armateloru
chrestine pe campulu de resbelu si mai cu s6ma
operatiunile contra Plevnei. 6r6 de prevediutu ca
turcii nu voru pot6 dobandi cu ofensiv'a loru nici
unu resultatu.

Despre bataliile dela Jantra si mai cu s6ma
despre aceea dela Zercovn'a din 21 l. c. aducu
detaliuri interesante buletinele de mai josu.

Trecundu la partea politica a resbelulu
trebuie se constatamu, ca amicitia dintre prussi si
maghiari s'a stinsu cu totulu, decandu unele or-

gane ale regimelului din Berlinu au criticatu fora
cea mai mica crutiare nebunescele demonstratiuni
arangiata in cetatile unguresci. Dupa cumu se va
ved6 din revist'a de mai la vale, „Nord. Allg.
Zeitung“ si „National-Zeitung“ atribuiescu acestoru
demonstratiuni noue inaugurate la Casiovi'a chiaru
unu caracteru antidinasticu.

Foile maghiare se apera, se intielege, si resbelulu
jurnalisticu intre Budapest'a si Berlinu a ajunsu
la culme. Intru aceea se asigura, ca intielegerea
intre principele de Bismark si contele Andr6ssy
nu a fostu nici od6ta mai buna si mai amicabile
c6 acuma. Suntemu curiosi ce respunsu va fi datu
ac6st'a prin ministrii presiedinti la interpellantii
din Budapest'a si Vien'a, judecandu inse dupa res-
punsulu recentu a lui Tisza datu deputatiunei
comitatului Somogy care ia predatu o resolutiune
turcofila, interpellantii nu voru audi nimic
imbucuratori.

De pe campulu de resbelu.

(Correspondintie speciale ale „Gaz. Transilvaniei“.)

Bivacu inaintea Plevnei, 8/20 Sept. a. c.

... De optu dile n'am potutu a ve mai scrie din
causa, ca suntemu prea ocupati cu adversarii nostri, de cari
ne desparte numai o distantia de 200 pasi. Ve poteti d6r'
inchipui ce odihna potemu se avemu: in totu momentulu di
si n6pte suntemu chiamati sub arme, ca-ci incalierarea este
aprop6 continua. Cate unu turcu sc6te capulu din siantiu,
ai nostrii lu ochiescu si tragu cu pusc'a; totu asia si turcii
candu zarescu unulu din ai nostrii.

Alaltaeri Marti la 6 Sept. amu atacatu alu 2-lea fortu
turcescu cu 3 batali6ne, din cari batalionulu alu 15-lea de
dorobanti ajunsese deja in siantiulu redutei. A trebuitu inse
se se retraga din cauza, ca trupele n6stre de sustinere nu
i-a potutu urm6 la timpu. Lupt'a a duratu 3 6re, dupa
care noi ne amu pastratu positiunile avute inainte de atacu.
Perderile n6stre sunt preste 400 morti si raniti. CREDU
CA NICI TURCILORU NU LE-A MERSU MAI BINE. — Mane Vineri
credu, ca va se atacamu din nou si am t6ta speranti'a, ca
va se devenimu stapani pe alu 2-lea fortu turcescu. Dupa
ac6st'a situatiunea n6stra va se devina mai agreabila, ca-ci
cumu este acuma e desperata. Toti mortii dela 30 Aug.
si 6 Sept. stau neingropati intre ambele forturi,
(alu nostru si celu turcescu), pe cari nu-i potemu in-
grop6 din cauza, ca turcii tragu in noi pe data ce esimu
in campu liberu. Amu incercatu a dou'a di dupa lupta a
adun6 pe raniti sub protectiunea semnului internationalu
(st6gu albu cu crucea rosie si semilun'a pe elu), d6r' fora
succesu, ca-ci turcii au trasu indata asupra
sanitariloru, ranindu pe duoi. Astfelu au
remasur raniti pe campu, unde 'si-au datu
sufletulu fora a pot6 fi scapati.

Cadavrele au inceputu a se discompune, prin urmare
latiescu infectiune nesupportabila peste totu campulu. Dumne-
diu e bunu si ne va ajut6 c6 mane se ne imbunatatim
s6rtea! — De asta n6pte a inceputu a plou6 si a se lati
unu frigu, care ne face se ne gandimu ca 6rn'a este aprop6.
Desi me afu in cortu d6r' credeti-mi ca d'abia tienu con-
deilu in mana se scriu. Numai samovarulu, care functiu-
n6za ne mai incaldiesce. —

Luptele pentru fortulu Grivitz'a in 11 si 12 Sept.

Grivitz'a, 13 Sept. *)

Dupa positiunile cuartierului generalu, diu'a de 11
Sept. (30 Aug.) 6r6 destinata pentru ataculu fortului Gri-
vitz'a. Trupele pentru ac6st'a actiune avea se le d6 divi-
siunea III-a si a IV-a romana. Obiectulu atacului 6r6 for-
tulu Grivitz'a din fa6ia positiuniloru divisiunei IV, care,
precum ve e cunoscutu din scris6rea mea ultima, form6za
impreuna cu fortulu Bucov'a si Opanes, intre cari se afla
o tabera intarita si mai multe baterii, o linea de aperare
de sine statat6re, care domina cele doue drumuri din vale,
ce ducu spre Plevn'a si spre tiermulu riulu Vidu. Fortulu
Grivitz'a este si pentru aceea de mare insemnatate, pentru-ca
zace pe unu punctu, care predomnesce t6te celelalte intari-

*) Dela unu altu correspondinte, germanu. Red.

turi si mai cu s6ma flanculu dreptu estremu si a dou'a ta-
bera intarita turc6sca stabilita in vale imediatu dinaintea
Plevnei. Dela positiunile n6stre estreme, in cari ne aflamu
inainte de actiune, departarea de mediulocu 6r6 1200, 6r'
mascimulu 1800 metre. Terenulu dinainte 6r6 oblu, spre
fortu cu pu6inu suisu, cevasi accidentatu (coup6). La steng'a
estrema terenulu se cob6ra intr'o albia afunda. Dincolo de
ac6st'a sta dealulu, pe care in 31 Iuliu corpulu alu IX-lea
rusescu a avutu perderile enorme cunoscute. La dr6pt'a se
estinde o inaltime intr'unu cercu mare in giurulu fortifica-
tiuniloru susu atinse, care se termina in valea de din josu
de Vrbiti'a. Valea ac6st'a incepe la 3 kilometre de catra
partea ostica a fortului si se rev6rsa la Opanes in valea
Vidului. Artileri'a n6stra 6r6 asiediatu incepundu dela vile
din susu de satulu Grivitz'a, treptatu spre fortu si numer6
cu totulu 8 baterii, dintre cari 36 tunuri erau in actiune,
6r' 12 in reserva. Pe inaltimea dela Vrbiti'a steteau 2 ba-
terii ale divisiunei III-a, care bombardau de acolo positiu-
nile inimice. Starea locului nu concede a desfasur6 mai
multa artileria, ceea ce si in luptele din 31 Iuliu a fostu
nefavorabilu operatiuniloru ruseseci. Timpulu frumosu de
pana acuma se prefac6 din 10 Sept. in timpu de t6mna.
In dimineti'a din 11 6r6 frigu si negura. Natur'a a imbra-
catu doliu la dram'a, ce 6r6 se se desfasuie in cateva 6re.
Pe la 7 6re diminetia incep6 se ploua, ac6st'a fac6 inca
situatiunea si mai neplacuta si impedeca in parte poterea
actiunei artileriei n6stre cu t6te ca erau deja destulu de
bine cunoscute distantiele si directiunile tirului.

Dispositiunile luate pentru assaltu au fostu aceste: A
4-a divisiune da spre formarea col6nei de atacu 4 batali6ne
de infanteria sub conducerea unui comandantu denumitu
specialu pentru ac6st'a. Col6n'a ast'a se rali6za la 6rele 5
dimineti'a la spatele positiuniloru aripei drepte. Divisiunea
III-a da 6rasi 4 batali6ne, cari se alatur6 totu in valea
aceea la trupele divisiunei IV-a si cari sunt a se pune in
miscare astfelu, in catu fiecare batalionu se ajunga la loculu
destinatiunei in cate unu intervalu de 1 1/2 6ra asia c6 la
12 6re se fia t6te 4 batali6ne acolo. Col6n'a a 2-a se va
dirige c6 si cea d'antaiu totu de unu comandantu specialu.

Formarea col6nei de atacu e urmat6rea: Batalionulu
1 se desfasuie in linii de tirailori, intre cari mergu deta-
siamente mici cu scari, fasine, gabione si saci. Soldatii
acestui pelotonu mergu cu pusc'a en bandelier si ei trebuie
se se retiena absolutu de a d6 focu. Alu 2-lea batalionu
inaint6za spre atacu in patru col6ne de compania si intr'o
linea. Batali6nele 3 si 4 mergu dupa detasiamentele numite
in col6ne de atacu sub ordinulu comandantului loru. Col6n'a
formata din aceste doue batali6ne trebuie se urmeze ime-
diatu dupa cea d'antaiu col6na si are se esecute cu ori-ce
pretiu ataculu, in casu candu prim'a trupa formata in co-
l6ne de compania nu ar' reusi. Soldatiloru li s'au spusu,
ca perderile voru fi mici, d6ca nu voru st6 pe locu si d6ca
nu voru trage focuri catu timpu voru inaint6. Line'a de
tirailori trebuie se inainteze fora a trage focuri asupra
fortului. Se impusce numai atunci, d6ca va ajunge la dru-
mulu de lenga siantiu. Acolo apoi se ochiesca p'acei, cari
stau la parapetu. Trup'a lucratoriloru se se sil6sca a ajunge
catu mai curundu la siantiu. Ei au se prepare totu spre a
mediuloci trecerea siantiiului, pentru care scopu afara de
fasine, gabione s. a. este a se intrebuinti6 ori-ce materialu
le-ar' st6 acolo la dispositiune. Col6nele destinate pentru
assaltu trecu siantiiulu si se suie pe parapetu. — Intr'unu
timpu va inaint6 o col6na de atacu compusa din 3 batali6ne
ruseseci de catra Grivitz'a contra redutei.

Spre a asigur6 flanculu dreptu alu trupeloru atacat6re
si spre a bate eventualu reservele inamice, cari ar' voi se
d6 ajutoriu trupeloru ce voru aper6 redut'a, trebuie c6 divi-
siunea III-a se mai asiedie o col6na din 3 batali6ne sub
unu comandantu specialu. Directiunea marsiului si tempulu
plecarei i se va face cunoscutu mai tardiu. Cele 3 batali6ne
ale divisiunei IV, cari se afla acuma in retrasiamente, voru
reman6 s'in line'a de tirailori in positiunile loru. Artileri'a
divisiunei IV va avea se sustiena foculu catu se p6te de
indelungatu si oficeri calari tramisi inainte voru avea se
observe efectulu lui. Artileri'a divisiunei III-a p6te se bom-
bardeze fortulu pana in momentulu atacului si dupa atacu
are se si indrepte foculu asupra partii din dosulu redutei.
A 3-a divisiune va las6 in positiunile ce le ocupa acuma
numai unu singuru batalionu in tirailori. Restulu infanteriei
divisiunei IV va ocup6 vile dela steng'a artileriei, unde va

ridică unu siantiu. Ultimulu batalionu alu divisiunei III apera flanculu dreptu alu artileriei sale. — Divisiunea de reserva cu artileri'a respectiva (2 baterii) se masséza pe unu punctu anumitu intre a 3-a si a 4-a divisiune. Brigad'a de cavaleria va avé se face in cursulu dilei recunósleri aspre la tiermurele Vidului pana la Opanes. — Bataliónele, cari stau la Ribn'a, Calisovatu si Cret'a trebuie se sté gat'a a aperá positiunea Ribn'a-Calisovatu in casulu unui atacu inimicu. Soldatiloru li s'au infredisu in specialu de a se ocupá cu ranitii, de óre-ce pentru acesti'a e destinatu corpu sanitaru, care va avé se mérga dupa trupa. Soldatii au se capete antaiu ratiunea de hrana si afara de acest'a au se iá cu sine pentru 2 dile pane si branza. Tornistrele se voru lasá inderetu. Dupace va fi luata redut'a, comandantii voru lasá numai atatea trupe in interiorulu ei, cate sunt de lipsa pentru ocuparea linei focului. Restulu se va massá in flancuri. Restulu artileriei divisiunei IV are se se asiedie de ambele parti ale redutei si se lasé numai un'a séu doue baterii in positiunile din faci'a fortului.

Conformu dispositiuniloru date tóte trupele au ocupatu la or'a anumita positiunile ce li s'au fostu desemnatu. Colón'a de atacu a comandat'o colonelulu Boranescu, comandantulu brigadei 2-a din divisiunea IV. Reservele erau sub ordinulu comandantulu brigadei I, colonelu Cantilli. Pentru conducerea batalionulu de lucratori se insinuá majorulu Candianu Popescu de buna voia. Elu este membru alu camerei si cá oficiu de reserva e atasiatu statulu majoru alu divisiunei IV. Colonelulu Anghelescu a inspectatu inainte de amédu mai de multe ori tóte trupele destinate pentru actiune spre a se convinge in persóna despre esecutarea ordiniloru date. Cu tóte, ca timpulu erá fórte nefavorabilu, moralulu trupeloru a fostu escelentu si indreptatia la asteptarile cele mai frumóse. La 10 óre a. m. foculu baterieloru a incetatu in parte. La arip'a stenga extrema incepú catra amédu unu focu viuu de infanteria, sustienutu de bateriile russe. Erau trupe din corpulu alu IX-lea, cari intrasera in actiune. Pe la 2¹/₂ óre plóia, care incetase puçinu, incepú din nou. Terenulu dinainte nu se vedea bine, pentru ca erá acoperitu de fumulu tunurilor, ce se aflau in actiune. Fortulu Grivitz'a nu a respunsu la foculu nostru de artileria. La 2 óre 30 minute col. Anghelescu da ordinu baterieloru de a deschide unu focu violentu contra obiectulu inimicu. Erá ¹/₂ óra inainte de ór'a destinata pentru atacu. In fine a sunatu ór'a cea insemnata. Punctu 3 óre se puse in miscare colón'a de atacu de batalionulu alu 2-lea de venatori in frunte condusa de majorulu Candianu Popescu. Colonelulu Anghelescu cu statulu seu majoru s'a postatu pe platoulu din susu de Grivitz'a. Locot.-colonelu Voinescu, siefulu statulu majoru alu divisiunei IV inaintá cu colón'a principala, ér' bravulu capitanu Groz'a din statulu majoru, carele deja in ultim'a lupta a doveditu cá si locot.-col. Voinescu o bravura extraordinara, merse cu batalionulu de venatori, spre a conduce trupele, indata ce voru ajunge in plóia de glóntie, astfelu, cá perderile se fia catu se póte mai mici! Dupa 20 minute zarira turcii apropierea colóniei de atacu. O plóia de srepnele si de glóntie de pusca salutá pe cei din frunte. La 3¹/₂ óre lupt'a erá incinsa pe tóta line'a. Artileri'a nóstra a incetatu cu foculu, cá nu cumva se nemeréca cu propriile proiectile in trupele, cari ajunsesera deja la reduta. Divisiunea III a statu in passivitate pana in momentulu candu ajunsera trupele divisiunei IV inaintea fortului. 1¹/₂ óra inainte de atacu s'a fostu auditu unu focu viuu la arip'a drepta extrema, inse s'a constatatú mai tardiu, ca turcii au esecutatu din acest'a parte unu atacu ofensivu, din care cauza aci nu a fostu cu potintia a mai inaintá. Cele 3 batalióne rusescei destinate pentru atacu nu intielegu de ce la 3¹/₂ óre inca nu s'au fostu pusu in miscare. Abia la 3¹/₂ sosi unu galopenu alu generalulu Krüdner la colonelulu Anghelescu si 'lu intrebá déca acuma póte inaintá colón'a. Inse pana se se puna in miscare aceste batalióne russe, pana se ajunga inaintea obiectulu de atacu, erá deja 5 óre si bataliónele romane erau in parte decimate. Necontentitu soseau raniti din prim'a linia, cei mai multi conservara sangele rece si si luara chiaru si armele cu sine. Locot.-colonelu Voinescu si perde calulu si supra-veghiéza operatiunile pedestru. Calulu capitanulu Groz'a fú deja lovit de doue glóntie. Un'a din bateriile nóstre a fostu silita a pune la o parte 4 tunuri din cauza ca le au fostu plesnitu anelele asia numite Brodwell. Impuscaturile de infanteria erau atatu de dese la 5 óre, incatu nu se mai poteau distinge intervalurile dintre puscaturi. Printiulu Battenberg veni la 5 óre dela flanculu stengu rusescu si ne impartasi, ca russii n'au reusitu si ca au avutú perderi enorme. — Turcii aparau obiectulu cu nespusa tenacitate, dér' bravele trupe romane inaintara totu mai multu si cu tóte perderile enorme ele nu erau sguduite. La 5 óre 20 m. au fostu inse silité a esecutá o retragere partiala. Incepuse deja a se inoptá, dér' lupt'a continuá cu tóte aceste. La 5¹/₂ óre visitá principele Carolu cu statulu seu majoru carrele de ambulancia, cari ajunsera inderetulu linei focului si merse apoi dupa o convorbire cu comandantele divisiunei la Poradim in cuartierulu generalu. Colonelulu Anghelescu tramite la flanculu dreptu spre aperarea trupeloru nóstre o sectiune noua de artileria, care bombardéza Grivitz'a si Bu-

cov'a si face cá artileri'a turcésca se si raréca totu mai multu foculu. Acést'a incuragiéza trupele nóstre inca odata, ele se intorcu si ataca positiunil din nou. C'unu „hurra“, care strabatú poternicu nópté: cea rece si ploioáa, se rapedira remasitiile batalióneloru pentru a 3-a óra asupra fortului. Inca odata siuera srepnele peste capetele trupe, care erá deja tare ostenita, dér' reclintite inaintéza colónele peste cadavrele camaradiloru caluti si la 6 óre 15 minute sér'a turcii au fostu respinsi din fortulu Grivitz'a, care fú indata dupa acest'a ocupatu de trupele regimentulu 5-lea de linia si alu 14-lea de dorobant. O parte din bataliónele rusescei inca se impartasiesca la onórea dilei si ocupa cu batalionulu 2-lea de venatori (romani) redut'a la flanculu stengu, precandu trupele susnumite stabatu sub foculu omoritoriu alu fortulu Bucov'a, care e numai 400 metre departe, in drépt'a redutei. Bravii venatori luara unu stindartu. Trupele celelalte luara patru tunuri (Krupp), pe cari le lasara turcii in fortu. Aceste tunuri au fostu platite scumpu, dér' póte nu au fostu nici odata mai binemeritatu castigate cá acuma. Tener'a armata a doveditu o seriositate si o bravura, la care niciodata nu m'asiu fi asteptatu dela soldati, cari in cea mai mare parte au statu inca inainte cu cateva septemani inderetulu plugului. Colonelulu Anghelescu trebuie se se simtia fórte onoratu de a poté comandá asemenea trupe brave, candu oficiu si soldati si faceau datori'a cu-o sacrificare si c'unu devotamentu nespusu, si se luptau chiaru si dupace erau raniti, cá majorulu Popescu dela artileria, atasiatu statulu majoru a divisiunei IV, care a fostu greu contusianatu si totusi a remasu calare pe calu. Siefulu artileriei colonelulu Herhtu a statu tóta diu'a in foculu baterieloru, dér' a scapatu cá si majorulu Candianu de asta data de glóntiu. Atitudinea trupe, mi-a insuflatu o stima nemarginita. Romanii au doveditu de astadata, ca valórea lor se póte mesurá cu aceea a oricarei armate, pentru-ca unu focu cá acel'a, cu care au intempinatú turcii din fortulu Grivitz'a pe assaltatori, face se clatine si se se retraga de multe ori chiaru si trupe betrane dedate la bataie.

Colonelulu Anghelescu dispune cá divisiunea de reserva se inainteze peste nópte. Colonelulu Fétu cu o parte din regimentulu 14-lea de dorobanti si 2 companii din regimentulu 5-lea de linia cu capitanulu Pruncu, remanu peste nóptea cea rece si ploioáa in positiunile luate. Inca in cursulu noptii m'am dusu la ambulancia, unde am aflu multu din cunoscutii mei saugerati si schilaviti. Nenumerate carre cu raniti soseau in fiecare momentu si inca cea mai mare parte a ranitiloru nu erá adusa de pe campulu sangerosu, deórece turcii puscau in continuu asupra impiegatiloru sanitari si impedeau ori-ce ajutoriu amu fi voitu se damu ranitiloru. Nimenea nu a dormitu peste nópte. De altmintrea nu amu avutu nici coperisiu nici cortu si furamu nevoiti a ne acoperi cu mantalele si a petrece puçinele óre pana la diua in campulu liberu. Dér' nici asiá nu amu potutu se odihnitu multu, ca-ci la 3 óre diminiéza atacara turcii positiunea din nou si dupa o lupta sangerósa de 2 óre trupele nóstre fura silité a parasi fortulu. Cele 3 batalióne rusescei le-am aflu la 5 óre diminiéza in o debandada (disordine) completa, retragunduse spre Grivitz'a, fora de a mai fi participatu la lupta. Atunci in momentulu decisivu a intratu in actiune regimentulu alu 13-lea de dorobanti si dupa o lupta de ¹/₂ óra turcii au fostu éra respinsi si capitannulu Pruncu a plantatu stégulu regimentulu alu 3-lea pe parapetulu fortului.

Nu potú se nu atingu unu casu de a caruia adeveru m'am convinsu in persóna. Cei mai multi dintre gravu raniti, cari cadura in apropierea fortulu, au fostu massacrati din partea turciloru cu topórele. Unu majoru a fostu taiatu in bucati. Io am aflu atatu topórele catu si cadavrele massacrata la faci'a locului. — Perderile pe partea nóstra sunt: 10 oficiu si 300 soldati morti, ér' 30 oficiu si 1400 soldati raniti. Cele 3 batalióne rusescei au avutu o perdere totala de 480 ómeni morti si raniti. Turcii cu tóte ca au fostu in positiuni fortificate, suferira multe perderi, ca-ci canalulu redutei, interiorulu acesteia si glassiulu erá semenate cu cadavre. Turcii transportara ranitii lor in fortulu Bucov'a, situatu in departare de 400 metre. *)

Revist'a diuistica. — Relativu la demonstratiunile turcofile din Ungari'a serie fói'a guvernamentalá prussésca „National-Zeitung“ din 20 Sept. a. c. intre altele:

„Furtun'a care a urmatu dupa affacerea toastulu din Casiovi'a a fostu numai o picatura de purgatoriu, din care Ungari'a in totudéun'a loiala si dinastica a datu se guste regelui seu. Intemplantile de eri din Budapest'a, cu faimosulu telegramu, care chiamá pe Kossuth dictatorulu dela Debreczin acasa, de buna séma pentru cá se 'lu aiba aci la luarea freneloru guvernului, arunca o lumina aspra asupr'a relatiuniloru nóstre. Se nu ne amagimu, aceste sunt primele inceputuri

*) Continuarea constatatóre din alte doue corespondentie dela 14 si 15 Sept. o vomu aduce in numerulu viitoriu. Red.

ale unei miscari maghiare noua, care se vede incuragiata prin neisband'a de pana acuma a armeloru russe, asi ridicá capulu cu cutezantia, spre ai pune monarchulu pistolulu la peptu, pentru cá se se lasé odata de ide'a, de a mai voi se urmea unei politice, care in rezultatele sale ar' poté se paraliseze egemoni'a maghiara peste nemti si slavi. Acést'a este inca cea mai blanda interpretatiune a simptomeloru, cari dela eruperea resbelulu russo-turcu incóce se inmulescu si marescu in Ungari'a din óra in óra. Sunt inse cercuri, caror'a astadi nu le mai impune loialitatea cu care se sporescu asigurariile de credintia ale unoru deputatiunil ale consilieloru cetatiene ungare, si cari (cercuri) judeca intemplantile de adi din Ungari'a cu obiectivitatea cea mai mare. In ochii acestora aparatiile cauzate in Ungari'a de resbelulu russo-turcescu nu sunt nici-decumu numai rezultatulu unei miscari natiunale, ingrighiate de viitorulu elementulu maghiaru; din contra ei nu 'si mai facu nici o illusiune despre aceea, ca tóte intemplantile din Ungari'a au imbracatu de mai multe septemani unu caracteru espresu antidinasticu. Tóta ur'a, care se manifestá poternicu de unu anu incóce in Ungari'a, este a se reduce la simtiulu de resbunare maghiaru pentru Világos séu, mai bine disu la neimpacabilitatea pentru aceea, pentru ca inainte cu 28 ani Russi'a a ajutatú, cá Ungari'a se fia supusa éra si domniei legitime a casei habsburgice Ori cumu ar' judecá cineva parerea acest'a, un'a este siguru, ca demonstratiunile de eri din Budapest'a — cu rechiamarea lui Kossuth si persifarea archiducelui Albrecht in frunte — nu sunt de asia cá se o póta combate.“

Oficiós'a „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ din Berlinu dice totu despre demonstratiunile turcesce din Ungari'a:

„Fanatismulu celu mare turcomanu care agita de prezentu tóta Ungari'a si cere multe jefé, face o impressiune tragicomica asupr'a privitorulu nepreocupatu. Tragica, déca vedemu, in ce relatie nefericita póte cadé o rassa intréga, care nu puçinu se mandrescu pe missiunea ei inchipuita culturala-istorica in partea transilaitana a imperatiiei habsburgice; comica, de óre-ce arangiatii demonstratiuniloru de bucuria asupr'a „victoriiloru“ turcesce traiescu a buna séma in credintia, ca prin acest'a voru poté impune acelor'a, cari nu se recorescu la umbr'a rece a modulu de cugetare turcescu séu maghiaru. Illuminatiunile inscenate in Pest'a si in alte cetati mari si mici ale Ungariei are se multumésca efectulu lor numai contrastulu celui mare faci'a cu intunecimea, care s'a incubatu in capatiunile filistriloru de acolo.“ Totu aceea si fói'a face urmatórea observare aspra: „Intrebamu, ca óre nu vedu chiaru ei maghiarii, ca tóta lumea nu póte deduce din strigatele lor „Ciocu-Iasia“ si „Eljen“ alt'a, decatu ca le este frica, cá nu cumva sórtea poporatiuniloru slave care locuescu in giurulu Ungariei se devina o sórte mai démna de omu si fora invingeri turcesce!“

Despre luptele dela 11 si 12 Septembrie in giurulu fortulu Grivitz'a serie unu corespondentu a lui „Politische Correspondenz“ facundu asemenare intre conducerea rusca si romana urmatóriele:

„Si de astadata s'a observatu in modu surpindietoriu, ca miscarile diferite ale trupeloru rusescei nu s'au esecutatu in deplina concordantia cu planulu si ca reservele lor au fostu fórte reu intrebuintiate. Atitudinea trupeloru romane a fostu dincontra conformu tuturoru relat uniloru ca nu se póte de laudabila. Bun'a intrebuintiare a armeloru diferite, desfasiurarea in ordine siliniste a masselorude infanteria si intrarea in actiune la timpulu a rezerveloru romane dovedescu, ca armat'a romana a trecutú printr'o scóla buna si ca este formata dupa principiile tacticei moderne. Ce se atinge de bravura, apoi martori oculari impartiali se esprima despre aceea fórte favorabilu; mai cu séma s'au distinsu dorobantii.“

Sciri telegrafice. — (Agenti'a „Havas“.)

Cetinje, 25 Sept. La 20 Sept. munte-negrinii au luatú Nosdrane, principalulu fortu dela Dug'a, precumu si alte fortuletie. Tóta Dug'a o stapanescu deja. 154 prisionieri, 1 tunu si munitiuni au caditu in manile lor. Ei pazescu debu-sieurile dela Gatzko si dela Sotcha contra lui Hafiz-pasi'a. Unu detasiamentu cu artileria ataca astadi Goransko.

Constan'tinopolu, 24 Sept. Chefket-pasi'a a telegrafatu astadi, ca 20 batalióne de in-

bateria, unu regimentu de cavaleria si 2 baterii de artileria, care insoțiau transportulu cu proviziuni si cu munitiuni, au intratu eri in Plevn'a, dupa ce au batutu si au imprastiatu pe ruscii din drumulu lor.

Constantinopolu, 24 Sept. Unu telegramu alu guvernului din Plevn'a confirma, ca Osman-pasi'a continua a respinge atacurile ruscilor. Assediatorii continua a bombardá orasiulu. — Artileri'a russésca dela Sipc'a respunde in interraluri rari la tunurile turcesci.

Constantinopolu, 25 Sept. Timpulu celu reu intardie continuarea operatiunilor. Din partea despre Biel'a cele doue armate 'si conserva positiunile. Chefket-pasi'a reusindu se tramita aju-tore la Plevn'a, va formá acuma o tabera intarita la Orkhanie.

Belgradu, 25 Sept. Tóte trupele regulate turcesci cari erau la Vidinu au plecatu spre campulu de resbelu.

Parisi, 25 Sept. Diuariele publica o scrisóre a contelui Serrurier, presedintele societáti pentru ajutorulu ranitiloru, in care face appellu la caritate in favorulu ranitiloru in resbelulu din Orientu.

Orkhanie, 24 Sept. Tóte trupele care sunt tabarite aici voru inaintá spre Plevn'a. Aceste trupe coprinde unu mare numeru de circassieni, cateva batalióne regulate de albanesi si o multime de trupe neregulate. Unu altu transportu compusu dintr'o cantitate inensa de proviziuni si munitiuni a plecatu luni spre Plevn'a si este escortatu de o divisiune.

Gornî-Studen, 26 Sept. (Oficialu) Treo 10,000 ómeni infanteria turcésca cu artileria, venindu dela Sofi'a au reusitu a strabate la Plevn'a printre sirurile cavaleriei nóstre. Din partea despre Rusciucu si despre Balcani liniste.

— Cetimu in „Romani'a libera“: Din Olteniti'a primimu scirea, ca turcii din Turtucaia au facutu eri nópte recunósceri pe tiermulu lor cu torti. In timpu de vreo cinci minute, au trasu asupr'a posturilor russe de pe tiermulu romanu. Ruscii le-au respunsu, si dupa acést'a in scurtu timp, totulu a intratu in tacere si intunecare de nópte. — Eri circulá sgomotulu, ca cavaleri'a romana, cu ocaziunea unei recunósceri ce a facutu spre Sofi'a a datu peste unu corpu de cavaleria cercheza pe care l'a batutu. Dorimu cá scirea se se confirme. — Ni se comunica din Calafatu, ca in Vidinu s'a vediutu o miscare neobicinuita. Se crede ca ar' fi sositu intariri pentru acea cetate, séu se facu preparative pentru a se dá ajutoriu celor dela Plevn'a. — La Grivitz'a se facu lucrari contra redutei celei mari care e vecina. Assaltulu se crede ca va urmá in curendu. — Eri au plecatu la campulu de lupta calarasi din districtulu Ilfov, spre a se uni cu armat'a, care incungiura Plevn'a. Impreuna cu ei a plecatu si o bateria de artileria.—Unu comitetu englesu a cerutu dela guvernul permissiunea, se infintieze in Bucuresci unu spitalu de 160 paturi pentru raniti. Nu mai avemu nevoe de a sdauga, ca guvernulu a primitu acést'a cerere cu recunoscintia.

Buletine dela teatrulu resbelului.

In sér'a bataliei dela 30 Augustu, M. S. Domnitoriulu merse de visitá locurile de pansamentu, unde personalulu medicalu, aci cá si in foculu celu mai viu alu inamicului, 'si facea datori'a cu unu zelu si o abnegatiune demna de tóta laud'a.

M. S. consolá pe raniti cu vorbe mangaitóre, si 'i laudá pentru viteji'a cu care combatusera pe inamicu.

Raniti nostri, dupa ce li se aplicá pansamentele necessari si li se dederá ingrigirile convenite la ambulantiile divisionare, se transporta afara din lini'a trupeloru si inapoi la spitalele timporalu stabilite la Mecic'a si Muselim-Selo, de unde apoi se evacuéza, indata ce sunt in stare de a fi transportati, prin Turnu-Magurele, la spitalele permanente stabilite in tíera.

I. S. Domnitoriulu, dupa acést'a, impreuna cu marele duce Nicolae si cu suitele lor, petrecu tóta nóptea pe campulu de bataia, unde bivucase, spre a fi mai aprópe de trupe, in casu candu inamiculu ar' fi incercatu noptea unu atacu séu o reintórcere ofensiva, care inse nu se executá.

A dou'a di, Mercuri 31 Augustu, M. S. Domnitoriulu inspectá positiunile pe care inaintasera trupele in urm'a bataliei din ajunu. Unu detașamentu de venatori, condusu de majorulu

militianu Alexandru Candiano-Popescu, unulu din oficiarii cari condusesera trupele nóstre la assaltulu redutei, veni spre a presentá M. S. domnitoriului, in present'i'a A. S. I. marelui duce Nicolae, drape-lulu luatu dela inamicu. Soldatulu de venatori Grigore Ioanu, care cucerise acestu trofeu, 'lu asverli sub piciórele ambiloru comandanti. Marele duce, felicitandu pe bravulu osténu romanu, 'i atarná de peptu Crucea santului George, éra Domnitoriulu 'lu decorá cu „Stéu'a Romaniei.“ Trupele russe, cari erau presente, aclamara cu urale entusiaste pe vitézulu venatoru.

Joi, 1 Septembrie, Inaltimea S'a merse de inspectá trupele romane cari, in diu'a de 30, fusesera in focu. Ele salutara cu urari entusiaste pe Domnulu si siefulu lor supremu, care in ajunu 'i condusesera la victoria, Mari'a S'a trecu, aduncu miscatu, pe dinaintea frontului batalióneloru cari formasera colónele de atacu, si din ale caroru ronduri lipseau multi viteji, remasi pe campulu de onóre. Domnitoriulu se intretienu in modu afabilu cu oficiarii si soldatii, intrebandu-i detaliuri despre lupt'a dela 30. Moralulu acestoru trupe éra esceleutu, cu tóte perderile ce incercasera; si bravii soldati spunea Domnitoriului, ca acumu cunosc pe inamicu si nu se temu de densulu, ca, déca ar' esi din retransiamentele si intaririle lui, ei sunt siguri ca nu le voru poté resiste.

Mari'a S'a multumi trupeloru pentru bravur'a ce siefi si soldatii desfasurasera in batali'a dela 30. M. S. Imperatulu Russei tramise unu adjutantu alu Seu spre a felicitá din parte-i trupele romane pentru frumós'a loru atitudine si a le transmite augustele Sale multumiri. Domnitoriulu dete ordinu cá ostirile se se intaréscu in positiunile ce castigasera.

Vineri, 2 Septembrie, M. S. Domnitoriulu, impreuna cu A. S. I. marele duce Nicolae, merse de inspectá tóte positiunile ocupate, in urm'a bataliei, de vestu. In aceea di, pe la órele 5 dupa amédu, inamiculu facu o esire din fortificatiunile sale asupr'a aripei nóstre si incercá, cu fortie respectabile, unu atacu spre a luá inapoi redut'a cucerita de trupele nóstre. Turcii esecutara ataculu cu mare vigóre, sustienuti de foculu artileriei lor, care trageau cu srapneluri asupr'a nóstra; inse dupa o óra si mai bine de lupta crancená, ataculu loru fu respinsu, romanii remasera stapani pe reduta, si o multime de cadavre inamice acoperi teramulu inaintea redutei. Trupele romane, in acést'a lupta, din care esira victorióse, incercara o perdere de 80 ómeni morti si raniti. M. S. Domnitoriulu incunoscintia acestu resultatu A. S. I. marelui duce Nicolae, care 'i transmise pe data felicitarile Sale.

A dou'a di, 3 Septembrie, Prea Inaltiatulu Nostru Domnu merse la marele cuartieru imperialu si oferi M. S. Imperatoriului Marea Cruce a ordinului „Stéu'a Romaniei,“ cá o amintire a luptei ce ambele armate sustienusera impreuna si in care 'si versasera fratiesce sangele in contra inamicului comunu.

Imperatoriulu bine-voi a primi din manile Domnitoriului insemnele ordinului romanu, si conferi Mariei Sale Crucea la gátu a ordinului militariu imperialu alu St. George, cá unu semnu de augusta si inalta distinctiune pentru comandantulu supremu alu armatei romane. Maiestatea S'a ordoná asemenea a se distribui la tóte companiile, bateriile si escadrónele armatei romane, cari luasera parte la batali'a dela 30 Augustu, totu atatea cruci de St. George cate hotarise a se distribui si trupeloru imperiale, peste totu mai bine de 150 cruci distribuite trupeloru nóstre.

M. S. Domnitoriulu luá dejunulu impreuna cu Maiestatea S'a, si apoi se întórse la cuartierulu seu generalu.

Sér'a, Imperatoriulu tramise unu adjutantu alu seu la cuartierulu generalu alu armatei romane, spre a duce din parte-i dlui generalu Cernatu, comandantulu armatei de operatiune romane, crucea ordinului St. George, clas'a IV.

Domineca, 4 Septembrie, M. S. Domnitoriulu, impreuna cu A. S. I. marele duce Nicolae, comandantulu siefu alu armatelor imperiale, insoțiti de suitele lor, mersera de inspectara armat'a romana. Trupele care se aflau in imediata apropiere a inamicului erau in retransiamentele séu bivucacurile lor; cele ce se aflau ceva mai departate erau sub arme, in ordine de bataia. Ele promisera cu viue urari pe augustii comandanti; tienut'a loru martiala si voiósa facea admiratiunea generala. Marele duce, care urá in romanescu buna diu'a trupeloru, si Domnitoriulu trecu pe dinaintea frontului; M. S. Domnitoriulu le anunçia inalt'a

distinctiune ce le acordase M. S. Imperatoriulu, conferindu mai multe cruci ale St. George de fiacare corpu, si facundu-le cunoscutu ca si Inaltimea S'a a decoratu pe cei mai meritosi. Apoi M. S. Domnulu si A. S. I. marele duce se dirigiara spre reserve, unde se aflá si cuartierulu generalu alu armatei romane. Aci augustii comandanti luara dejunulu, impreuna cu suitele lor si cu statulu majoru generalu alu armatei romane, in sunetulu musicelor cari esecutau arii nationale, sub bu-buitulu tunurilor inamice. A. S. I. marele duce Nicolae ridicá cu acést'a ocaziune unu toastu, in care dise, ca se simte fericitu a se aflá in midiu-loculu armatei romane, spre a potea inchiná in sanetatea ei, a unei june armate care prin bravur'a si disciplin'a ei a aretatu calitatile unei armate imbetranita in lupte.

A. S. Imperiala inchiná in sanetatea armatei romane si a Domnului ei. I. S. Domnitoriulu respunde marelui duce ca a fostu prevenitu de A. S. Imperiala, ca primulu toastu care urmédia a se ridicá este in sanetatea M. S. Augustului Imperatoriu care, conferindu M. S. Domnitoriului crucea St. George, a distinsu intrég'a armata romana, care este mandra de a combate alaturi cu gloriós'a armata rusá, si ca armat'a romana se va sili in tot-déun'a a se aretá demna de distinctiunile ce Maiestatea S'a 'i a acordatu. Mari'a S'a beu in sanetatea comandantului siefu alu armatelor aliata, pe cari le va conduce de siguru la victoria, inscriindu neperitóre pagini in istori'a militaria.

Calduróse urari din partea asistentiloru respunsera la cuvintele ambiloru siefi, atatu de iubiti de soldatii lor.

Dupa dejunu, A. S. I. marele duce, printr'o cordiala imbraçisiare, 'si luá concediu dela I. S. Domnitoriulu, si se întórse la cuartierulu Imperialu, éra Mari'a S'a, dupa ce conferi catu-va timpu cu d. presiedinte alu consiliului de ministri, care sosisse in cuartierulu generalu alu armatei romane si luase parte la acestu dejunu, se reinturná apoi la Domnesculu cuartieru generalu alu armatei de Occidentu.

Luni, 5 Septembrie, M. S. Domnitoriulu a ordonat a se expediá la Bucuresci tunurile luate dela inamicu, si cari se aflau aduse la Domnesculu cuartieru generalu dela Poradim.

Publicamu urmatóriele telegrame adressate din cuartierulu generalu alu marelui Duce, comandant-capu alu armatelor russe, catra principele Gortschakoff:

Gornî-Studen, 10/22 Septembrie. Éta amenuntele ultimei lupte dela Sipc'a: La 5/17 Septembrie, in timpulu noptiei, inamiculu se apropiá pe ascunsu de flanculu nostru dreptu si de stanc'a St. Nicolae. Apropierea s'a fostu observatu de sentinelele nóstre inaintate. Locotenentulu colonelu Sandetsky, comandantulu regimentulu de Volhynie, ordoná a se tiene gat'a si a asteptá. Comandantulu primei companii de tiraliori, capitánulu Ostopoff, lasá pe turci a se apropiá la 50 de pasi si 'i primi cu o salva, care 'i puse pe fuga. Éra 5 óre de diminiétiá, inamiculu facu inca doue atacuri, déra fu respinsu, si catre 9 óre se retrase. In centru, atacurile turcilor au fostu cele mai slabe, ele fura in numeru de 8 si incetara spre diminiétiá. Lupt'a cea mai inversunata a fostu pe stanc'a santului Nicolae; inceputa la 3 óre diminiétiá, si s'a sfarsitu la amédu. Turcii au escaladatu stanc'a in linii dese si aruncandu grenade de mana. Doue companii din transieurile nóstre inaintate 'i-au respinsu si ei au inceputu a aridicá transieuri din partele cu jutoriulu gabiónelor si snopiloru de nuele ce adusesera cu densii. Cu tóta impuscatur'a viua si foculu artileriei nóstre, inamiculu se mantienu, si catra 6 óre de diminiétiá, elu desfasurá pe stanca pavilionulu albu cu semi-lun'a rosia, in urm'a carei'a trupele nóstre incetara foculu. Primele nóstre contra-atacuri fura respinse, déra catra amédu turcii fura asverliti de pe stanca si mai de totu nimiciti de catra doue companii din regimentulu Jitomir si o compania din regimentulu de Volhynie. Tóta cóst'a stancei éra acoperita de cadavre turcesci. Numerulu acestoru cadavre nu e mai puçinu de 3000. Colón'a de atacu a fostu condusa de colonelulu Tiajelnicoff, si acést'a findu ranitu, de catra locotenentulu colonelu principele Helkoff, din regimentulu de Volhynie. Artileri'a nóstra a lucratu in perfectiune, mai alesu bateri'a a 4-a din a 14-a brigada a colonelului Hofmann si antai'a bateria a adjutantulu Imperatului, principele Meshtchevsky, care a fostu ucisu. Locotenentulu Sidorine, care a luat

comand'a in urm'a mortiei acestui'a, a imprastiatu mai multe colone de atacu turcesci tragundu cu mitralia si fu elu insusi ranitu de doue glontie. Saperii din alu doilea batalionu, sub comand'a locotenentului-colonelu Rezvii, s'au distinsu asemenea. Perderea nostra a fostu mai mare decatu cea aretata mai inainte. Ea a fostu de 31 oficiari si 1000 omeni afara din lupta. In numerulu ranitoru se afla colonelulu de stat-majoru Rennefeldt. Generalulu Radetzky a dirigeatu in persona frumos'a a perare din 5 Septembrie.

Gornî-Studen, 11/23 Septembrie. La 9 Septembrie, ataculu turciloru asupr'a Tzercownei a fostu cu deseversire respinsu si nu s'a mai renoitu la 10. Turcii s'au retrasu. Perderea nostra a fostu de 20 oficiari si 400 soldati. A turciloru n'a potutu fi mai mica de 1000 omeni. Corpulu nostru de cavaleria stationatu pe calea dela Plevn'a la Sofi'a a executatu doue recunosceri, pentru a constata numerulu ajutoareloru turcesci ce vinu dela Sofi'a. In 18 Septembrie, adjutantulu Imperatului, comitele Stackelberg, indreptandu-se spre Rakhoch, imprastia inaintea acestui satu trei escadronu de cavaleria turcesca si recunoscundu in urm'a loru infanteria, se retrase. La 9 Septembrie, colonelulu Toutolmine infrangundu cavaleria inamica, recunoscundu in Telich'a 10 batalione cu artileria in transiuri si doue regimente de cavaleria. Oprindu ataculu infanteriei turcesci prin foculu artileriei sale, colonelulu Toutolmine si asedia detasiamentulu seu in observatiune pe o positiune alea mai dinainte.

Gornî-Studen, 11/23 Septembrie. Eta amenuntele bataliei dela Tzercown'a: La 9 Sept., 11 ore de diminetia, 20,000 turci cu 40 tunari au atacatu positiunea ocupata de 12 batalione ale nostre. Ei au atacatu mai antaiu flanculu dreptu alu generalulu Gorschkow. Maiorulu Dombrowsky din regimentulu de Kursk i lasa se se apropia la 30 de pasi si intimpinandu-i cu baionet'a, i puse pe gona lasandu 200 morti pe terenu. Ataculu fu in urma renoitu contra flanculu nostru stengu si fu respinsu de regimentulu de Viatk'a. Ultimulu atacu a fostu indreptatu catra centrulu nostru, dera a fostu asemenea respinsu cu o perdere enorma pentru turci. Regimentulu de Rilsk s'a distinsu cu deosebire lasandu pe turci se se apropia pana la 400 pasi si puindu-i pe gona printr'unu focu de batalionu bine indreptatu. La 8 ore ser'a, inamiculu se retrase. La 10 Septembrie, turcii tramisera unu parlamentariu cerundu se si ie mortii. S'a ingropatu 800 din ei sub ochii nostri. Perderea totala a turciloru a fostu de 2000. A nostra a fostu de 6 oficiari si 60 soldati ucisi; 20 oficiari si 300 soldati raniti. Generalulu Tatischeff a comandatu detasiamentulu nostru. „Monitoriulu.“

Clusiu, in 23 Septembrie 1877.

Onorate domnule Redactoru! Nu potu se me retienu a ve aduce la cunoscintia o festivitate, la care au participatu toti tenerii romani si toti amicii acelor'a din Clusiu si acest'a au fostu „ser'a de cunoscintia“ (Introitus) a teneriloru romani studiosi la universitatea de aici, care avu locu in 20 l. c. in sal'a cea mare a ospetariei „Lumea noua.“ Aci au fostu adunata florea natiunei, tenerimea romana in frunte cu bravulu barbatu romanu Dr. Aureliu Isacu, presiedintele soc. de lectura „Iuli'a“. Aci ne-a onoratu prin presentia s'a si ilustrulu domnu Dr. Gregoriu Silasi, care a bene-ventatu tenerimea in cele mai frumoase espressiuni esite din anim'a nobila a unui adevratu parinte alu tenerimei si apostolu alu culturai si literaturai nostre. Petrecerea care a fostu forte animata intre musica natiunala si vorbiri a duratu pana catra mediulu noptii. Ordinea, seriositatea dimpreuna cu amorulu au caracterisatu pe deplinu acest'a petrecere a tenerimei romane.

Totusi unii nebuni, cari au spionatu din curiositate pe la usile si ferestrele ospetariei, au voitu ai da o colore politica sustienendu, ca intre altele s'ar' fi cantatu si innulu rusescu. Der' ce se mai dici la tote aceste? Omeniloru acestor'a nu le pasa de unu blamagiu mai multu seu mai puçinu. Ce blamare si pe unu pretore ungurescu din giuru, care cu ocaziunea adunarii unui despartimentu alu Asociatiunei s'a proveditu cu panduri spre a pote sustiene linistea si bun'a ordine acolo, unde spre a lui rusine nu au fostu presenti la adunare mai multi de 10 membrii!

Marti ser'a in 18 a. l. c. totu orasiulu au fostu illuminatu — se dice, ca pentru invingerile turcesci, caus'a se trage inse chiaru din Casiovia. Tote stradele erau implute de adoratori ai turciloru. Romaniloru si unoru oficiari din armata c. reg., carii nu au avutu atat'a „patriotismu“ (???) de a ilumina, li s'au spartu ferestrele cu petrii, — totu asia s'a intemplat si in Orade'a-mare, unde dupa „Nagyvárad“ ferestrele palatului episcopescu gr-cath. s'au spartu tote, la care numitulu diariu cu parere de reu intre altele se exprima ast-feliu: „Ce folosese acuma deca acei'a cari afla placere in scandale au spartu ferestrele, si ce folosese, ca gendarmeri'a a prinsu nenumarati (?) individi? Scandalulu s'a facutu si acuma nimicu nu 'lu mai pote face neintemplat.“ Pompilie.

Noutati diverse.

— (Arme sifesuri turcesci confiscate la gar'a din Brasiovu.) Mare sensatiune a facutu in orasiulu nostru ordinulu ce l'a primitu in noptea de Marti spre Miercuri unu batalionu din regimentulu alu 2-lea de aci se stegata se plece la momentu in secuime. Surprinderea a fostu si mai mare, candu s'a auditu, ca Miercuri diminetia au fostu confiscate la gar'a din Brasiovu vreo 15 ladi cu pusci de sistemulu nou si cateva ladi cu munitiune, destinate a fi transportate in Haromszék, si ca pornirea militiei de aci sta prin urmare in legatura cu acest'a confiscatiune. Vuetele cele mai sinistre se respandira si fantasi'a pacniciloru orasieni fu inca nutrita si prin impregiurarea, ca totu-odata s'au aflatu la gara cateva collete cu fesuri turcesci. Va se dica armatur'a era completa — turcesca. Ce destinatiune se fi avutu acele arme? Uno'a, cari suferu de o digestiune forte neregulata si sunt torturati de visuri grele, li se pareca ca si vedu vreo cateva mii de turci, incaltati, imbracati, esindu ca din pamentu, aruncanduse peste granitia, nimicindu si taiandu tota bas'a de operatiune a armatelor russo-romane, si o terribila icona li se infaçisii: ostile russe si romane ajunse intre doue focuri se lupta cu desperarea si se decidu, vediendu si peirea cu ochii, a intimpinu celu puçinu o morte onorifica, aruncanduse de buna voia compania dupa compania in valurile Dunarii?! — Tablou! — Se trecemu inse la realitate, care constata, ca inca mai de multu au sositu ladi de aceste cu arme la gar'a de aci si s'au transportatu in secuime. Ladile s'au espedatu din Vien'a Burggasse Nr. 50 sub adresa Horváth in Kézdi-Vásárhely si Hermann Schwarz in Kovászna si Mikóujfalu. Se dice, ca fiecare lada continea 25 pusci sub declaratiunea: Fragmente de masina. Nu s'a aflatu inca, ca ore pusciile sunt fabricatu englesu, seu chiaru din Cislaitani'a. Cu totulu se se fi confiscatu peste 6000 de pusci. Joi diminetia a plecatu batalionulu de sub comand'a majorulu de Fin din regimentulu 2-lea „Imperatulu Alessandru“ de aci la Kézdi-Vásárhely, si acestuia ei va urma si unu escadronu din regimentulu de hussari stationatu in satele din giuru. Afara de aceste nu a mai strabatutu pana acuma in publicu nimicu, ce ar' pote se faca lumina asupra incidentulu alarmantu din cestiune. Se vorbese numai, ca multe ladi cu arme, munitiune si fesuri s'ar' fi mai confiscatu inca eri si alaltaeri pe la statiunile drumulu de feru. — Suntemu curiosi ce va dice acuma la tote aceste diariulu secuiescu „Nemere“, care nu potea dormi de fric'a „coseloru“. pe cari fantasi'a lui le nascocise, ca s'ar' afla la iubitoriulu de pace popa romanescu din Sacele? —

— (Conferintia in folosulu ranitoru.) Cetimu in „Romani'a libera: Unu eminentu barbatu de litere din Itali'a cunoscutu si in alte tieri, d. professoru G. Bonifacio, a sositu in capital'a nostra. D-s'a va bine-voi se tiena o conferintia in favorulu ranitoru romani. Conferintia va ave locu domineca in 18 Septembrie in sal'a facultatii de dreptu dela universitate. D. Bonifacio va vorbi despre Alfieri.

Nr. 263—1877.

1—3

Concursu.

Pe bas'a budgetului preliminaru pe a. 1877/8 din partea adunarei gen. a „Asociatiunei transilvane“, tiente in Blasiu la 5—7 Augustu a. c. sub Nr. prot. XXXV si XXXVI se publica prin acest'a concursu la urmatóriele stipendie:

1. La unu stipendiu de 60 fl. v. a. destinatu pentru unu gimniasistu din fundatiunea Galliana, cu aceea observare, ca, conformu literelor fundatiunali, la obtinerea acestui stipendiu, ceteris paribus, va ave preferintia acel'a dintre concurenti, carele va dovedi in modu demnu de credintia, cumca se trage din famili'a fundatorelui si anume din famili'a „Popu si Antonu.“

2. La 2 stipendia de cate 70 fl. pentru 2 teneri, cari cerceteza scol'a comerciale inferioara.

3. La 4 stipendia de cate 60 fl. pentru 4 ascultatori de pedagogia.

4. La 2 stipendia de cate 60 fl. pentru 2 elevi dela vreo scola de agricultura din patria.

5. La unu ajutoriu de 20 fl. destinatu pentru unu gimniasistu ori realistu, din fundatiunea repausatului studiosu de a V classe gimn. Emiliu Dionisiu Basiot'a Motiu Dembulu din Abrudu, cu aceea observare, ca conformu literelor fundatiunali, la obtinerea acestui ajutoriu vor' ave preferintia studentii eminenti, nascuti in muntii apuseni ori in fostulu districtu alu Naseudului.

Terminulu concursului se defige pre 25 Octobree 1887 c. n.

Concurrentii la amentitele stipendia au se-si substerna incóce concursule loru pana la terminulu susu-indigitatu, proveditu cu atestatu de botezu si de paupertate, cumu si cu testimoniulu de pe semestrulu alu II-lea alu anului scol. 1876/7; er' concurrentii la stipendiale de sub p. 4 in speciale trebuie se dovedesca, cumca au absolvatu celu puçinu scol'a elementaria, cumu si ca se pricepu in genere la portarea economiei, dupa cumu aceea e indatinata in tier'a nostra, pe lenga aceea, se fi ajunsu alu 16-lea anu alu etatiei.

Din siedinti'a ordinaria a comitetului Asociatiunei transilvane, tiente in Sibiu la 15 Sept. 1877.

Iacobu Bolog'a m. p.

Pentru secret. II:

I. V. Rusu m. p.

Nr. 263—1877.

1—3

Concursu.

Pe bas'a budgetului preliminaru pe anul 1877/8 din partea adunarei generale a Asociatiunei transilvane, tiente in Blasiu la 5—7 Augustu a. c. sub Nr. prot. XXXVI se publica prin acest'a concursu la urmatóriele ajutoaria:

1. La 10 ajutoaria de cate 25 fl. v. a. destinate pentru sodalii de meseria, cualificati de a se face maestrii.

2. La 28 ajutoaria de cate 12 fl. 50 cr., destinate pentru invetiaceii de meseria.

Terminulu concursului se defige pe 25 Octobree 1877 c. n.

Concurrentii la amentitele ajutoria au se-si substerna incóce concursule loru pana la terminulu susu indigitatu, proveditu: a) incatu pentru sodali, cu atestate de botezu si de portare morale, cumu si cu documentulu recerutu despre ace'a, cumca sunt cualificati de a se face maestrii; er' b) incatu pentru invetiaceii de meseria, se recere, ca concursule respective, pe lenga atestatu de botezu si de portare morale, se fia instruite si cu adeverintia dela maestrulu respectivu, despre desteritatea si deligintia desvoltata in meseria, cu carea se ocupa.

Din siedinti'a ordinaria a comitetului Asociatiunei transilvane, tiente in Sibiu la 15 Sept. 1877.

Iacobu Bolog'a m. p.

Pentru secret. II:

I. V. Rusu m. p.

Preturiile pietiei

in 28 Septembrie 1877.

	Hectolitru.	fl. cr.	Hectolitru.	fl. cr.
Granu	fruntea	8.60	Mazerea	8.50
	midilocu	8.—	Lintea	7.30
	de diosu	7.20	Fasolea	6.—
Mestecatu		6.75	Cartofi	1.30
Secara	fromosa	5.60	Sementia de inu	—.—
	de midilocu	5.30		1 Chilo. fl. cr.
Ordiulu	frumosu	5.—	Carne de vita	—32
	de midilocu	4.60	„ de rimatoriu	—48
Ovesulu	frumosu	2.70	„ de berbecu	—24
	de midilocu	2.60		100 Chile. fl. cr.
Porumbniu		4.40	Seu de vita prospetu	42.—
Meiu		6.—	„ „ „ topitu	—.—
Hrisca		—.—		